

DOPISY REDAKCI

Poděkování – medaile Celestýna Opitze

Děkuji vedení ČSARIM za poctu, kterou mi prokázalo udělením pamětní medaile Celestýna Opitze při zahájení XV. národního kongresu v Brně. Udělení medaile bylo pro mne nejen velkou ctí, ale připomnělo mi a potěšilo, že dnešní anesteziologové nezapomínají na dny, kdy náš obor byl formován. Měl jsem v roce 1982 možnost spolupracovat na organizaci 1. mezinárodního symposia o historii našeho oboru na lékařské fakultě v Rotterdamu. Zúčastnili se ho všichni, dosud tehdy živí, koryfeje našeho oboru z celého světa. Úspěch byl takový, že vedl k založení společnosti historie našeho oboru ve Velké Británii, USA a konečně i jako sekce ČSARIM. Bylo tehdy rozhodnuto, že stejná mezinárodní symposia budou opakována

v šestiletých intervalech v různých hostitelských zemích a to příští – sedmé – se bude konat v Heraklionu na Krétě ve dnech 1.–3. října 2009.

Bylo by potěšitelné, kdyby se ho účastnili ve větším počtu aktivně nebo pasivně čeští i slovenští anesteziologové, aby zdůraznili náš historický příspěvek při budování našeho oboru. Větší účast z našich zemí by přispěla i k podpoře naší dlouholeté snahy, aby jedno z příštích mezinárodních symposií bylo uspořádáno v našich zemích.

*Doc. MUDr. Bořivoj Dvořáček, CSc.
Zwanenkade 86
2925 AS Krimpen a. d. Yssel
e-mail: bdvoracek@hetnet.nl*

* * *

Vážená redakce,
při příležitosti konání XIV. kongresu ČSARIM jsem byl dne 20. září 2007, díky rozhodnutí výboru společnosti, poctěn jako první udělením nově zřízeného nejvyššího vyznamenání naší odborné společnosti – medailí Celestýna Opitze. Této pocty si hluboce vážím a za její udělení všem členům výboru děkuji.

Vysoký věk mně umožnil sledovat ojedinělý rozvoj našeho oboru od nejskromnějších začátků do dnešní obdivuhodné úrovně.

Má životní dráha byla ovlivněna souhrou náhod a šťastných okolností, zejména:

- zařazením do Ústřední vojenské nemocnice po ukončení školy na důstojníky zdravotnické služby z povolání v roce 1951;
- nástupem dne 1. 2. 1952 na anesteziologické oddělení vedené primářem Spinadalem, který ve mně vzbudil zájem o tehdy neexistující obor a přizval mne ke spolupráci v době rodícího se postgraduálního vzdělávání lékařů;
- pověřením řídit 30 let výzkumnou práci v oboru;
- přechodem do Fakultní nemocnice v Motole, kde byl ke dni 15. 2. 1973 dosažen pro ARO statut kliniky a ta se stala klinickou základnou nově zřízené Katedry anesteziologie a resuscitace v tehdejší ILF a na tehdejší Fakultě dětského lékařství UK. Snažil jsem se plnit poctivě pracovní úkoly, které

dramaticky narostly po emigraci tří ze čtyř docentů oboru po srpnu 1968. Dosažení příznivých výsledků bylo možné jen díky tomu, že na pracovištích, která jsem měl čest řídit, jsem našel skvělé spolupracovníky na všech úrovních. Pro rozvoj našeho oboru pracovali se zájmem a mnozí i se zanícením. Díky tomu bylo na klinických pracovištích v ÚVN a ve FNM dosaženo takové odborné úrovně, že mohla působit jako klinická základna vzdělávacích pracovišť – od roku 1969 subkatedry anesteziologie a od roku 1973 Katedry anesteziologie a resuscitace ILF.

Našel jsem dostatek spolupracovníků i pro plnění výzkumných úkolů. S velkým uspokojením si uvědomuji, že mnozí z nich využili příležitosti a dosáhli vědeckých a akademických hodností. Tím přispěli ke srovnatelnosti našeho oboru s ostatními klinickými obory a k jeho respektování v lékařském společenství i ve veřejnosti. Bez spolupracovníků vynikajících nejen odborně, ale i charakterově, bych nemohl dosáhnout vysokého postavení v oboru. Zaslouhují velkého uznání.

Do dalších let přeji ČSARIM, vám všem osobně a našemu oboru další úspěšný rozvoj.

*Prof. MUDr. Jiří Pokorný, DrSc.
Pod Krocínkou 9
190 00 Praha 9
e-mail: jiri.krocinka@volny.cz*

Léčba akutní pooperační bolesti (č. 3/2008)

U příležitosti 15. národního sjezdu ČSARIM v Brně byl vydán separátní výtisk našeho časopisu Anesteziologie a intenzivní medicína (č. 3/2008), ve kterém pokyny pro léčbu akutní pooperační bolesti připravila po-

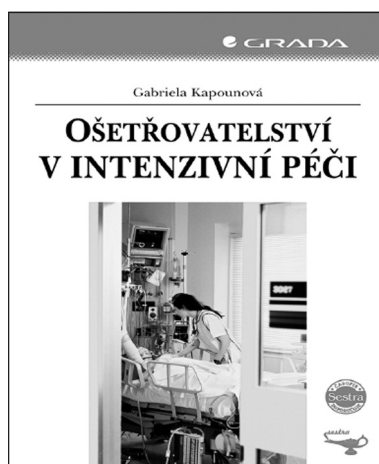
četná skupina autorů. Jim všem patří obdiv a dík za tu-to práci.

Nicméně, mám připomínku k údaji o použití nalo-xonu k zrušení nevídaných důsledků aplikace opiátů,

zřejmě jde o útlum dýchání (s. 165 v pravém sloupci nahoře). Naloxon je jistě absolutním antidotem účinku opiátů, avšak bohužel ruší nejen ty nevídané (dechový útlum až apnoe), ale i ty pozitivní (útlum bolesti). Proto v této situaci je výhodnější začít s aplikací fyzostigminu (0,4 mg/kg hmotnosti, i. m. nebo i. v. – v tom případě je třeba injikovat pomalu, asi 1 mg za 1 minutu, aby se předešlo eventuální pozdější nauce). Fyzostigmin totiž obnovuje cholinergní transmisí v okolí dýchacího centra a tím uvolňuje jeho činnost. Pokud vysoká dávka opiátů postihla i přímo dýchací centrum, je nutné naloxon přidat, avšak stačí velmi malá dávka. Fyzostigmin účinkuje 30–60 minut, potom

– obnoví-li se dechový útlum – lze dávku opakovat. Přitom analgetický účinek opiátů není narušen a naopak, prvním metabolitem fyzostigminu v organismu je eserolin, který má podobnou strukturu jako morfin a působí analgeticky, aniž by ovlivnil dýchání. Fyzostigmin je výhodný zejména u adiktů, u kterých nevyvolává syndrom z odnětí, který po podání pouze naloxonu může být hrozivý.

*Doc. MUDr. Bořivoj Dvořáček, CSc.
Zwanenkade 86
2925 AS Krimpen a. d. Yssel
e-mail: bdvoracek@hetnet.nl*

OŠETŘOVATELSTVÍ V INTENZIVNÍ PÉČI

Gabriela Kapounová

Publikace je určena všem sestrám, které pracují v prostředí intenzivní péče i těm, které se starají o akutně nemocné pacienty na ostatních ošetrovatelských jednotkách. Kniha je zdrojem cenných informací i pro studenty a vyučující v oborech všeobecná sestra a zdravotnický asistent.

Kromě úvodních kapitol, které popisují péči o pacienta při příjmu na oddělení intenzivní péče, překlady na jiné oddělení či propuštění do domácího ošetřování, popisuje autorka především základy a specifika intenzivní ošetrovatelské péče o pacienty podle jednotlivých tělních systémů. Zabývá se rovněž specializovanými ošetrovatelskými postupy při invazivním i neinvazivním monitoringu, intravenózním podávání léků, zajištění dýchacích cest, parenterálním podáváním výživy a dalších čin-

nostech. Autorka při psaní knihy vychází ze svých zkušeností na pracovišti ARO i ze studia české a zahraniční literatury.

Vydalo nakladatelství Grada, formát B5, šitá vazba, 368 stran, cena 349 Kč, 555 Sk, ISBN 978-80-247-1830-9, kat. číslo 1857.

Objednávky můžete posílat na adresu: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz. Na objednávce laskavě uveďte i jméno časopisu, v němž jste se o knize dozvěděli.